

TMMOB VE BAĞLI ODALARIN TÜZÜKLERİNDE ONUR KURULU BÖLÜMLERİYLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER İÇİN BİRKAÇ ÖNERİ

Erol KÖKTÜRK

TMMOB Harita ve Kadastro
Mühendisleri Odası
Onur Kurulu Üyesi

- TMMOB Yüksek Onur Kurulu ve sayın Rüştü ÖZAL'ın yaptığı çalışma, TMMOB Yüksek Onur Kurulu ile bağlı odaların Onur Kurullarının çalışmasında bir yetersizlik saptamasını ve değişim zorunluluğunu ortaya koymaktadır.
- TMMOB ve bağlı Odaların Onur Kurulları, aynı tanımlara dayalı olarak işlemek ve böylece "meslek onuru" dediğimiz konularda tekdüze bir uygulama dönemini başlatmak zorundadırlar.
- Onur Kurulları, yalnızca seçilmeleriyle üyelerini onurlandıran ve bunun dışında işlevsiz kalan kurullar olmaktan çıkarılmalı, odalarımızın en yoğun çalışan organlarına dönüştürülmelidirler.
- Özellikle son 10-15 yılda meslek ahlakı konusunda ortaya çıkan çözümler, bu kurulların daha etkili biçimde çalışması gereğini ortaya koymaktadır.
- Bundan böyle Oda Onur Kurulları, seçimlerinde en titiz davranılması gereken organlar durumundadır. Küçük Kurullarda yalnızca Yönetim Kurulları tartışması yapmak yerine, Odaların tüm organları, bu arada Onur Kurulları da değerlendirilmelidir.
- Tüzüksel işlevi gereği Odaların asli organı olan, ama Odaların pratiğinde tali organmış gibi duran Onur Kurullarını asli organ işlevselliğine ve disiplinine kavuşturmak gerekmektedir.
- Diğer deyişle, meslek yaşamını disipline etmesi gereken bu kurulların öncelikle kendi yapılarını ve işleyişlerini disipline etmeleri gerekir.

• Süreklilik Tanımı

Onur Kurulları, "dosya olması" durumunda çalışan kurullardır. Bunun dışında çalışma zorunlulukları yoktur.

Dosya, meslektaşların meslek ilkelerine aykırı davranışlarının olması, bunun belgelenmesi, bir başvurunun olması ve bunun Onur Kuruluna gelmesi demektir.

Oysa, genel kamuoyunda, mesleğe ve sektöre karşı, doğrudan şu ya da bu meslektaşla ilgili olmayan bir olumsuz atmosfer de oluşabilir. Bu ve benzeri konularda mesleğin onurunu koruma ve olumsuzlukları ortadan kaldırma görevi de Onur Kurulunun olmalıdır.

Bu gerekçeler Onur Kurullarının periyodik çalışmaları gereğini ortaya koyar.

- **Suç ve Ceza Tanımları**

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Tüzüğü'nün 47. maddesi, disiplin cezalarını tanımlamıştır. Ancak bu cezaların hangi durumlarda verileceğine ilişkin çok genel bir yaklaşım getirilmiştir. Bu durum Onur Kurulunun çalışmalarını zorlaştırmış ve kararlarının Yüksek Onur Kurulu ile çelişmesine yol açmıştır.

Oysa temel anayasa kural "suçsuz ceza olmaz" kuralıdır. O zaman cezadan önce, açık ve net biçimde suçun tanımlanması gerekir. Sonra da "şu suç için şu ceza" tanımlarının yapılması gerekir. Ancak bu tanımlar yapılırsa, Onur Kurulları subjektif değil objektif ve yansız çalışabilirler.

Odalar yaşamında suçların dökümü yapılmalı, cezai yönden bunlar sınıflandırılmalıdır.

- **Eşgüdüm**

Odaların Onur Kurulları ile Yüksek Onur Kurulu arasında mutlaka eşgüdüm olmalıdır. Düzenli toplantılar yapılsa da, hangi Onur Kurulunun dosyası Yüksek Onur Kurulunda görüşülüyor ise, o kararın alındığı Kurulun Başkanı Yüksek Onur Kurulu toplantısına mutlaka katılmalıdır.

- **Kurul Üyelerinin Eğitimi**

Odaların her yeni çalışma döneminin başında Onur Kurulları, Yüksek Onur Kurulu ile birlikte mutlaka bir araya gelmelidir. Meslek onuruna bakış, kurulların işleyişi, karar alma süreçleri, cezaların türleri ve ağırlıkları, meslek ahlakının güçlendirilmesi v.b. konularda genel değerlendirmeler yapılmalıdır.

Böylece her Onur Kurulunun kendi içinde çalışan atomize bir kurul olması önlenmiş olacaktır.

(Aslında böylesi buluşmalar, TMMOB ve bağlı odaların tüm organları için yapılmalıdır)

- **Onur Üyelikleri**

TMMOB ve bağlı odaların, kamuoyu ile bütünleşme yollarından birisi olan, TMMOB'ye katkı sağlayanlara verilecek "onur üyeliği" konusu, bugüne kadar doğru dürüst değerlendirilememiştir.

Yeni dönemlerde bu mekanizmanın, TMMOB'nin saygınlığını artıracak biçimde çalıştırılması gerekir.

- **Caydırıcılık ve Deşifre Konusu**

Onur kurulları yaptıklarından kimsenin haberdar olmadığı kurullar olmamalıdır. Hem meslek kamuoyunda hem genel kamuoyunda bu konudaki TMMOB ve bağlı Oda duyarlılığı ve kararlılığı bilinmelidir.

Deşifre mekanizmasının çalıştırılması, benzeri suçların işlenmesi konusunda caydırıcı bir etki yapacaktır.

Yinelememek için gönderilen belgelerdeki diğ er olumlu konulara değinilmemiştir.

- **Sonuç**

Sonuç olarak, önümüzdeki genel kurullar, hem Yönetim ve Denetim Kurulları, ama aynı zamanda da Onur Kurulları için yeni bir dönemin kararlarını mutlaka almalıdır.